

## Karta przedmiotu

|                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                           |                                      |                        |                                                                                    |                       |       |
|------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|--------------------------------------|------------------------|------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|-------|
| Nazwa i kod przedmiotu                   | Systemy samorządowe w Europie (Ćw. audytoryjne), PG_00149491                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                           |                                      |                        |                                                                                    |                       |       |
| Kierunek studiów                         | Politologia (O)                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                           |                                      |                        |                                                                                    |                       |       |
| Data rozpoczęcia studiów                 | październik 2025 r.                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                           | Rok akademicki realizacji przedmiotu |                        | 2025/2026                                                                          |                       |       |
| Poziom kształcenia                       | II stopnia                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                           | Grupa zajęć                          |                        | Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów<br>Grupa zajęć fakultatywnych |                       |       |
| Forma studiów                            | stacjonarne                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                           | Sposób realizacji                    |                        | na uczelni                                                                         |                       |       |
| Rok studiów                              | 1                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                           | Język wykładowy                      |                        | polski                                                                             |                       |       |
| Semestr studiów                          | 1                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                           | Liczba punktów ECTS                  |                        | 4.0                                                                                |                       |       |
| Profil kształcenia                       | ogólnoakademicki                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                           | Forma zaliczenia                     |                        | zaliczenie                                                                         |                       |       |
| Jednostka prowadząca                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                           |                                      |                        |                                                                                    |                       |       |
| Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców) | Odpowiedzialny za przedmiot                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                           | dr Beata Słobodzian                  |                        |                                                                                    |                       |       |
|                                          | Prowadzący zajęcia z przedmiotu                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                           |                                      |                        |                                                                                    |                       |       |
| Formy zajęć                              | Forma zajęć                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Wykład                                                    | Ćwiczenia                            | Laboratorium           | Projekt                                                                            | Seminarium            | RAZEM |
|                                          | Liczba godzin zajęć                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 0.0                                                       | 30.0                                 | 0.0                    | 0.0                                                                                | 0.0                   | 30    |
|                                          | W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                           |                                      |                        |                                                                                    |                       |       |
| Aktywność studenta i liczba godzin pracy | Aktywność studenta                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów |                                      | Udział w konsultacjach |                                                                                    | Praca własna studenta | RAZEM |
|                                          | Liczba godzin pracy studenta                                                                                                                                                                                                                                                                                     | 30                                                        |                                      | 0.0                    |                                                                                    | 45.0                  | 75    |
| Cel przedmiotu                           | Wskazanie na indywidualny charakter samorządu terytorialnego w państwach Europy.<br>Zapoznanie się z modelami ustrojowymi samorządów terytorialnych w wybranych państwach Europy.<br>Wybranie interesujących rozwiązań funkcjonalno-ustrojowych samorządu terytorialnego jako propozycja rozwiązania dla Polski. |                                                           |                                      |                        |                                                                                    |                       |       |

| Efekty uczenia się przedmiotu | Efekt kierunkowy                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Efekt z przedmiotu                                                                                                                                                                    | Sposób weryfikacji i oceny efektu                                                          |
|-------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------|
|                               | [POLMU2_K04] Jest przygotowany do wykonywania funkcji organizatora życia obywatelskiego w różnych środowiskach i na różnych szczeblach struktury społeczeństwa w zgodzie z ideą myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy.                                                                     | pracuje samodzielnie,<br>- zachowuje krytycyzm w wyrażaniu opinii,<br>- dyskutuje i jest zorientowany na nowatorskie rozwiązania.                                                     | [SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/<br>dyskusja<br>[SK2] prezentacja/projekt/referat/<br>raport |
|                               | [POLMU2_U05] Umie wyjaśniać istotę mechanizmów partycypacji politycznej, rozumie jej znaczenie dla kształtowania społeczeństwa obywatelskiego i demokratycznej kultury politycznej.                                                                                                                | potrafi wyjaśnić mechanizmy form partycypacji publicznej, zachęca do uczestnictwa w niej                                                                                              | [SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/<br>dyskusja<br>[SU2] prezentacja/projekt/referat/<br>raport |
|                               | [POLMU2_U02] Ma umiejętność analizowania mechanizmów władzy politycznej.                                                                                                                                                                                                                           | analizuje modele ustrojowe samorządów terytorialnych w wybranych państwach Europy,<br>- charakteryzuje wybrane rozwiązania ustrojowe samorządu terytorialnego w omawianych państwach. | [SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/<br>dyskusja<br>[SU2] prezentacja/projekt/referat/<br>raport |
|                               | [POLMU2_U03] Potrafi scharakteryzować polityki szczegółowe oraz relacje pomiędzy nimi na różnych poziomach decydowania politycznego.                                                                                                                                                               | rozdziela, klasyfikuje polityki szczegółowe państwa, zna relacje między różnymi poziomami decydowania politycznego                                                                    | [SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/<br>dyskusja<br>[SU4] test/egzamin - ustny lub<br>pisemny    |
|                               | [POLMU2_U04] Umie identyfikować realne i hipotetyczne zagrożenia występujące w przestrzeni politycznej.                                                                                                                                                                                            | potrafi definiować, różnicować zagrożenia w przestrzeni politycznej                                                                                                                   | [SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/<br>dyskusja                                                 |
|                               | [POLMU2_U09] Umie wskazywać uwarunkowania ewolucji systemów politycznych właściwie dobierając źródła, dokonując ich krytycznej oceny, analizy i syntezy oraz twórczo interpretując i przekazując posiadaną wiedzę, również przy wykorzystaniu zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych. | analizuje modele ustrojowe samorządów terytorialnych w wybranych państwach Europy,<br>- charakteryzuje wybrane rozwiązania ustrojowe samorządu terytorialnego w omawianych państwach. | [SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/<br>dyskusja<br>[SU4] test/egzamin - ustny lub<br>pisemny    |
|                               | [POLMU2_K07] Potrafi samodzielnie i krytycznie uzupełniać wiedzę i umiejętności rozszerzone o wymiar interdyscyplinarny.                                                                                                                                                                           | dyskutuje i jest zorientowany na nowatorskie rozwiązania, potrafi korzystać z wiedzy w innych dyscyplinach                                                                            | [SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/<br>dyskusja<br>[SK2] prezentacja/projekt/referat/<br>raport |
|                               | [POLMU2_W11] Ma zaawansowaną wiedzę na temat mechanizmów funkcjonowania współczesnych systemów politycznych.                                                                                                                                                                                       | pracuje samodzielnie,<br>- zachowuje krytycyzm w wyrażaniu opinii,<br>- dyskutuje i jest zorientowany na nowatorskie rozwiązania.                                                     | [SW4] test/egzamin - ustny lub<br>pisemny<br>[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/<br>dyskusja    |
|                               | [POLMU2_W07] W zaawansowanym stopniu zna mechanizmy partycypacji politycznej.                                                                                                                                                                                                                      | rozumie konieczność partycypowania w społeczeństwie, zna zasady różnych form partycypacji                                                                                             | [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/<br>dyskusja<br>[SW5] realizacja zadania problemowego        |
|                               | [POLMU2_W05] Ma zaawansowaną wiedzę na temat polityk szczegółowych na poziomie lokalnym, regionalnym i globalnym.                                                                                                                                                                                  | klasyfikuje i porównuje poznane na zajęciach zagadnienia systemowe odnoszące się do wybranych modeli samorządowych,                                                                   | [SW4] test/egzamin - ustny lub<br>pisemny<br>[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/<br>dyskusja    |
|                               | [POLMU2_W04] W zaawansowanym stopniu zna mechanizmy funkcjonowania władzy politycznej.                                                                                                                                                                                                             | klasyfikuje i porównuje poznane na zajęciach zagadnienia systemowe odnoszące się do wybranych poziomów władzy,                                                                        | [SW4] test/egzamin - ustny lub<br>pisemny<br>[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/<br>dyskusja    |
|                               | [POLMU2_K01] Jest przygotowany do aktywnego uczestnictwa w życiu publicznym i politycznym społeczeństwa obywatelskiego na różnych poziomach partycypacji.                                                                                                                                          | pracuje samodzielnie,<br>- zachowuje krytycyzm w wyrażaniu opinii,<br>- dyskutuje i jest zorientowany na nowatorskie rozwiązania.                                                     | [SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/<br>dyskusja                                                 |

|                                                                                                                                  | <table><tr><th>Efekt kierunkowy</th><th>Efekt z przedmiotu</th><th>Sposób weryfikacji i oceny efektu</th></tr><tr><td>[POLMU2_W02] Ma uporządkowaną, pogłębianą wiedzę szczegółową z zakresu wybranego modułu (specjalizacji) na kierunku Politologia.</td><td>klasyfikuje i porównuje poznane na zajęciach zagadnienia systemowe odnoszące się do wybranych modeli samorządowych,<br/><br/>- wyprowadza wnioski na podstawie zebranych informacji o tym, które z dostępnych rozwiązań są najlepszą propozycją dla wprowadzenia ewentualnych zmian w funkcjonowaniu modelu samorządu w Polsce.</td><td>[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja<br/>[SW5] realizacja zadania problemowego</td></tr></table>  | Efekt kierunkowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Efekt z przedmiotu      | Sposób weryfikacji i oceny efektu | [POLMU2_W02] Ma uporządkowaną, pogłębianą wiedzę szczegółową z zakresu wybranego modułu (specjalizacji) na kierunku Politologia. | klasyfikuje i porównuje poznane na zajęciach zagadnienia systemowe odnoszące się do wybranych modeli samorządowych,<br><br>- wyprowadza wnioski na podstawie zebranych informacji o tym, które z dostępnych rozwiązań są najlepszą propozycją dla wprowadzenia ewentualnych zmian w funkcjonowaniu modelu samorządu w Polsce. | [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja<br>[SW5] realizacja zadania problemowego |                    |       |       |                       |       |       |  |  |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------|-----------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------|--------------------|-------|-------|-----------------------|-------|-------|--|--|
| Efekt kierunkowy                                                                                                                 | Efekt z przedmiotu                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Sposób weryfikacji i oceny efektu                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                         |                                   |                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                  |                    |       |       |                       |       |       |  |  |
| [POLMU2_W02] Ma uporządkowaną, pogłębianą wiedzę szczegółową z zakresu wybranego modułu (specjalizacji) na kierunku Politologia. | klasyfikuje i porównuje poznane na zajęciach zagadnienia systemowe odnoszące się do wybranych modeli samorządowych,<br><br>- wyprowadza wnioski na podstawie zebranych informacji o tym, które z dostępnych rozwiązań są najlepszą propozycją dla wprowadzenia ewentualnych zmian w funkcjonowaniu modelu samorządu w Polsce.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja<br>[SW5] realizacja zadania problemowego                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                         |                                   |                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                  |                    |       |       |                       |       |       |  |  |
| Treści przedmiotu                                                                                                                | Pojecie i istota samorządu terytorialnego.<br>Charakterystyka państwa unitarnego, federalnego, regionalnego.<br>Zasady prawne funkcjonowania samorządu terytorialnego w wybranych państwach.<br>Charakterystyka ustroju samorządu terytorialnego we Francji, Włoszech, Hiszpanii (modele państw unitarnych)<br>Analiza zasad ustrojowych samorządu terytorialnego w Szwajcarii, Belgii, Niemczech (systemy federalne)<br>Porównanie rozwiązań funkcjonalno-ustrojowych samorządu terytorialnego (sposób wyboru organów władzy, zadania i kompetencje, finanse, nadzór i kontrola).<br>Skandynawski model ustroju samorządu terytorialnego.<br>Specyfika samorządowa w państwach Europy Środkowo-Wschodniej. |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                         |                                   |                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                  |                    |       |       |                       |       |       |  |  |
| Wymagania wstępne i dodatkowe                                                                                                    | -                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                         |                                   |                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                  |                    |       |       |                       |       |       |  |  |
| Sposoby i kryteria oceniania osiąganych efektów uczenia się                                                                      | <table><tr><th>Sposób oceniania (składowe)</th><th>Próg zaliczeniowy</th><th>Składowa oceny końcowej</th></tr><tr><td>aktywność na zajęciach</td><td>70.0%</td><td>40.0%</td></tr><tr><td>zaliczenie końcowe</td><td>60.0%</td><td>50.0%</td></tr><tr><td>obecność na zajęciach</td><td>80.0%</td><td>10.0%</td></tr></table>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Sposób oceniania (składowe)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Próg zaliczeniowy       | Składowa oceny końcowej           | aktywność na zajęciach                                                                                                           | 70.0%                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 40.0%                                                                            | zaliczenie końcowe | 60.0% | 50.0% | obecność na zajęciach | 80.0% | 10.0% |  |  |
|                                                                                                                                  | Sposób oceniania (składowe)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Próg zaliczeniowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Składowa oceny końcowej |                                   |                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                  |                    |       |       |                       |       |       |  |  |
|                                                                                                                                  | aktywność na zajęciach                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 70.0%                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 40.0%                   |                                   |                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                  |                    |       |       |                       |       |       |  |  |
|                                                                                                                                  | zaliczenie końcowe                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 60.0%                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 50.0%                   |                                   |                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                  |                    |       |       |                       |       |       |  |  |
| obecność na zajęciach                                                                                                            | 80.0%                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 10.0%                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                         |                                   |                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                  |                    |       |       |                       |       |       |  |  |
| Zalecana lista lektur                                                                                                            | Podstawowa lista lektur                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Z.Machelski, <i>Struktury terytorialne państwa</i> , Warszawa 2015.<br><i>Demokracja lokalna w państwach Europy</i> , (red.) I. Bokszczanin, A.Mirska, Warszawa 2014.<br><i>Samorząd terytorialny w Europie Zachodniej</i> , (red.) L. Rajca, Warszawa 2010.                                                                                                                                                                  |                         |                                   |                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                  |                    |       |       |                       |       |       |  |  |
|                                                                                                                                  | Uzupełniająca lista lektur                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | <i>Ustrój polityczny państwa. Polska, Europa, świat</i> , (red.) S.Sulowski, J. SZymanek, Warszawa 2013.<br>D.Wójtowicz, <i>Decentralizacja władzy publicznej we Francji w drugiej połowie XX wieku</i> , Toruń 2012.<br>Samorząd terytorialny w Polsce i Europie, pod red. J.Marszałek-Kawy, A. Lutrzykowskiego, Toruń 2008.<br>Europa samorządna: samorząd terytorialny w wybranych państwach Unii Europejskiej, Toruń 2015 |                         |                                   |                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                  |                    |       |       |                       |       |       |  |  |
|                                                                                                                                  | Adresy eZasobów                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                         |                                   |                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                  |                    |       |       |                       |       |       |  |  |
| Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania                                                                | 1) Cechy państwa federalnego<br><br>2) Regulacje prawne funkcjonowania samorządu terytorialnego we Francji<br><br>3) Zasady wyboru burmistrza w Niemczech<br><br>4) Modelu ustroju belgijskiej prowincji<br><br>5) Podobieństwa i różnice w ustroju gminy w Polsce i Czechach                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                         |                                   |                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                  |                    |       |       |                       |       |       |  |  |
| Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu                                                                                            | Nie dotyczy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                         |                                   |                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                  |                    |       |       |                       |       |       |  |  |

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.